Risto Laaksonen:

TAMMERFORS CENTRUMUTVECKLING

Tammerfors är den största inlandsstaden i Norden med ungefär 215 400 invånare. Tillsammans med grannkommunerna bildar Tammerfors Finlands näststörsta stadsbygd, vars invånarantal ökar med 4000 invånare/år. Tammerfors andel av ökningen är 1800 invånare/år. Tammerfors centrum är beläget på ett smalt näs mellan två stora sjöar. Det speciella läget är en utmaning för utvecklingen, eftersom den parallella trafiken i öst-väst riktning sker i stor utsträckning längsmed näset.

Markanvändningen i Tammerfors stadskärna har utvecklats väsentligt under de senaste åren. Den centrala orsaken har varit industrins strukturförändring, med den påföljden att gamla omfattande industrianläggningar såsom Finlayson har tagits i annat bruk, främst som affärs- och kontorsutrymmen.

Vi förbereder oss för en ökning i stadskärnans arbetsplatser genom att anvisa arbetsplatser för näringslivet också i centrum med närområden. Det mest betydande exemplet av dessa är det sk. Centralarenaprojektet, där man har för avsikt att bygga fem tornhus och en allaktivitetshall på järnvägen enligt den världskända arkitekten Daniel Liebeskinds visionsplaner. Tornhusens profiler är sneda, vilket är typiskt för Liebeskind. Husens nedre våningar kommer att vara affärs- och kontorsutrymmen och övre våningarna bostäder. Man har också planerat trädgårdar på husens tak. Allaktivitetshallen är rund. Helheten står för ny och representativ arkitektur som saknar motstycke t.o.m. i en internationell jämförelse. Ifall projektet förverkligas kommer det att förena stadens centrum som nu delas itu av järnvägen.

Utvecklingsprogram för centrum

I Tammerfors har vi påbörjat ett speciellt utvecklingsprogram för stadskärnan, vars avsikt är att utveckla ett trivsamt och livskraftigt stadscentrum samt lägga grunden för centrums långsiktiga och konsekventa utveckling. Det pågående utvecklingsprogrammets väsentliga mål och åtgärder kan i korthet beskrivas som följande:

Befrämjande av hållbara transporter i centrum. Kollektivtrafiksystemet utvecklas och dess användningsgrad ökar. I framtiden är det centrala att kollektivtrafiken är bussbaserad men också baserad på en modern spårvagnstrafik. På basen av en generalplan har Stadsstyrelsen påskyndat detta projekt. Som bäst påbörjas projektplaneringen för påbörjandet av spårvagnstrafik i Tammerfors.

Minskningen av personbiltrafiken sker genom att styra trafiken både under jorden och till ringvägarna. Det största hindret för utveckling av centrum är den fyrfiliga och livligt trafikerade huvudvägen i centrums värdefulla strandområde vilken hindrar invånarnas passage till stranden och markutvecklingen av området. Miljöproblemen som vägen orsakar är också betydande. Staden har tillsammans med väghållaren Trafikämbetsverket beslutat att flytta vägen i en 2,3 km lång bergstunnel i stadens centrum. Efter det kan stadskärnan

utvidgas mot Näsijärvi sjöns strand och stranden kan på ett nytt sätt tas i gemensamt rekreationsbruk av alla stadsinvånare. Tack vare tunneln minskar trafikbullret och utsläppen på ett stort område i stadens centrum. Området som frigörs från trafiken har planerats till bostadsområde.

Stadskärnans gatunät saneras radikalt genom att gradvis utveckla centrums huvudgata Hämeenkatu till en gata för kollektiv och lätt trafik samt genom att öka antalet gånggator och gångbetonade gator. Parkeringen i centrum sker främst i parkeringsanläggningar under marken. Den första anläggningen (ca 930 bilplatser) i centrums östra del blir snart färdig för bruk och stadsplaneringen för en liknande anläggning i centrums västra del påbörjas. Anslutningarna till dessa anläggningar sker från ringvägarna som leder till centrum.

Det utrymme som frigörs från personbilarna möjliggör också utvecklandet av cykelvägnätet till en fungerande helhet.